

fuldstændig mishandlet, man betragter den som værende i normal Drift. Vi derimod stiller altsaa positivt Forslag om, at Erstatningen ansættes efter, hvad en forstandig Køber maatte antages at ville give for Jorden, saafremt den tilhørte en middelstor Bondegaard. Man vil forstaa, at Forskellen paa de to Standpunkter i Virkeligheden ikke er saa forfærdelig stor. Forskellen er efter min Mening den, at efter vort Ændringsforslag skal Erstatningen ansættes efter fuldt Hensyn til Kulturværdien. Drejer det sig om et Stykke Jord med meget høj Kulturværdi, som er glimrende drevet i alle Henseender, og om hvilket man kan skønne, at Ejereren har gjort sig den yderste Flid for at drive det op til den højeste mulige Ydeevne, vil vi give mere end Jordværdien. Naar Talen derimod var om et Stykke Jord, som var mishandlet og derfor i Virkeligheden var mindre værd, end det er sat til i Jordværdi, skal der kunne gives en lavere Erstatning. Forskellen paa vort og det radikale Venstres Ændringsforslag er altsaa, at efter vort er der større Bevægelighed, man kan give mere, og man kan give mindre end Jordværdien. Jeg vil varmt anbefale dette Ændringsforslag, jeg tror, det i alle Henseender rammer det rigtige og netop ogsaa er i god Overensstemmelse med, hvad der er foreslaet af Regeringen i et andet Lovforslag, der blev fremsat i Efteraaret 1918 i det andet høje Ting, nemlig Lovforslaget om Bortsalg af Jord i offentligt Eje; i det nævnte Lovforslags § 3 findes netop Udtrykket: en forstandig Køber. Vi stiller for Resten Forslag om noget lignende ved Behandlingen her i Tinget af Lovforslaget om Præstegaardsjord. I denne Forbindelse vil jeg nævne, at den heromhandlede Afstaaelse af Majorater ikke kan sammenlignes med Ekspropriation. Det er et Led i en Overenskomst. Hvis der var Tale om Ekspropriation, vilde vi fra vor Side i alt Fald stille Forslag om at gaa frem efter andre Regler.

Vort Ændringsforslag under Nr. 2 til § 2 angaar den Afgift, der skal betales ind i Statskassen af Majorater, naar de overgaar til fri Ejendom. Naar Afgiften beregnes efter den Ejendomsskyld, som disse Majorater kommer til at staa i efter den Vurdering, der skal finde Sted i 1920, tror vi, at der bliver god Overensstemmelse mellem, hvad Majoratsbesidderne skal have i Erstatning for Jorden, og hvad de skal betale i Afgift til Staten. Vi synes ikke, der vil være Mening i, at Lens-

og Godsbesiddere, der efter dette Lovforslags Vedtagelse vil benytte sig af Lovens Bestemmelser, kun skal betale Afgift efter den lave Ejendomsskyld, som Ejendommen har i Øjeblikket. Afgiften bør bestemmes efter den Ejendomsskyld, Ejendommene sættes til i 1920.

Ændringsforslag Nr. 23 til § 11 angaar den Frist, der skal gives Majoratsbesidderne. Ifølge Regeringsforslaget havde Lensbesidderne en Frist af 1 Aar efter Lovens Ikrafttræden til at overveje, hvorvidt de vilde gaa ind paa de Betingelser, Loven satte. Vi mener, at man bør vise dem det Hensyn at udstrække denne Frist indtil Udgangen af 1920, saa meget mere som det reelt set ikke vil faa nogen Betydning med Hensyn til, hvor hurtigt man kan faa begyndt at oprette mindre Landbrug paa den fra Majoraterne afstaaede Jord. Vi kan ikke vente, at Lovforslaget bliver vedtaget her før tidligst i August. Efter Regeringsforslaget skulde Majoratsbesidderne altsaa have Betækningsfrist indtil August 1920. Vi siger: Lad os forlænge Fristen indtil Udgangen af 1920, vi bliver alligevel lige sent eller lige tidlig i Stand til at oprette disse mindre Landbrug; thi der er altid en Del forberedende Arbejde at gøre, efter at man har faaet Jorden over i Statens Besiddelse. Vi synes derfor, at man bør vise Majoratsbesidderne det Hensyn, at de faar Lov til at betænke sig indtil Udgangen af 1920.

Det sidste Ændringsforslag, Nr. 24, gaar ud paa, at Justitsministeren efter Udgangen af 1921, forsaavidt det viser sig, at en Del af Majoratsbesidderne ikke vil benytte sig af Loven, altsaa ikke vil lade deres Ejendom overgaa til fri Ejendom, skal fremsætte Forslag om, hvorledes der skal forholdes overfor dem. Der staar i Regeringens Lovforslag, at de Majoratsbesiddere, som ikke frivillig vil gaa med til den Ordning, der her er Tale om, skal betale en vis Procent af Ejendommens Værdi. Da der er Tale om en frivillig Overenskomst, vilde det være rigtigst at vente og se, om der overhovedet er Majoratsbesiddere, som, efter at Loven er vedtaget, ikke vil gaa ind paa Ordningen. Saa kan Rigsdagen altid træffe Beslutning om, hvad der skal gøres overfor dem. Vi har udtalt meget bestemt — og jeg kan sige det igen —, at Venstre har den Anskuelse, at denne Sag maa afgøres nu; hvis Majoratsbesidderne ikke vil gaa ind paa den frivillige Ordning — hvad jeg tror, de fleste vil, da jeg tror, det er klogt —, er det nødvendigt, at man